

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 1112

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 11 decembrie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
110. — Ordonanță de urgență privind modalitatea de operare a sistemelor de aeronave fără pilot la bord în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum și pentru desemnarea Inspectoratului General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne ca unitate de achiziții centralizată pentru achiziția centralizată de sisteme de aeronave fără pilot la bord.....	2–7
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.994/880/1.181/4.594. — Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, al președintelui Casei Naționale de Pensii Publice, al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al președintelui Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate”	8
5.367. — Ordin al ministrului finanțelor privind prospectele operațiunilor de preschimbare a titlurilor de stat aferente lunii decembrie 2023	9–10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	11–16

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind modalitatea de operare a sistemelor de aeronave fără pilot la bord în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum și pentru desemnarea Inspectoratului General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne ca unitate de achiziții centralizată pentru achiziția centralizată de sisteme de aeronave fără pilot la bord

Luând în considerare că tehnologia avansează cu viteze uluitoare, iar inovațiile în domeniul aviatic cunosc o dezvoltare exponențială, caracterizată prin abordări pluridisciplinare de eficientizare a activității umane,

luând notă că sistemele de aeronave fără pilot la bord — UAS reprezintă o tehnologie modernă cu un potențial mare pentru dezvoltarea aplicațiilor și serviciilor atât civile, cât și militare, cu impact pozitiv substanțial asupra eficientizării acestor servicii, ținând cont de situația internațională afectată de criza sanitară, în context postpandemic, de criza energetică și de existența unor amenințări ale fenomenului migraționist în Europa de sud-est, care au transformat spațiul adiacent României într-o zonă complexă,

ținând cont, de asemenea, de faptul că lumea postpandemică este caracterizată de o tensiune constantă generată de tendințe ale reazășării strategice globale care antrenează o serie de evenimente negative, succesive și greu previzionabile de către state,

ținând cont, tot astfel, că aceste evenimente negative au un impact complex asupra rezilienței statale și necesită un răspuns prompt și adecvat prin măsuri imediate care să permită corectarea efectelor viitoarelor evenimente similare,

conștientizând nevoia de aliniere tehnologică cu scopul eficientizării activității entităților administrative din arcul guvernamental, prin raportare la costurile de resursă umană, de energie și de timp corelativ cu creșterea acurateței mijloacelor utilizate pentru atingerea acestui deziderat,

realizând faptul că misiunile de zbor sunt indispensabile desfășurării activității entităților din arcul guvernamental, fără însă să fi atins potențialul maxim, iar identificarea unor variante complementare de asigurare și dezvoltare a acestor misiuni apare în contextul dat drept o necesitate indiscutabilă,

subliniind că ora de zbor cu aeronave fără pilot la bord față de cea cu elicoptere este de 10 ori mai ieftină, iar acuratețea și complexitatea datelor colectate cu aeronave fără pilot la bord nu pot fi asigurate cu elicoptere sau cu tehnologia satelitară,

întrucât achiziția centralizată creează premisele obținerii unor produse de calitate la prețuri inferioare comparativ cu cele implicate de achiziția neunitară a produselor,

semnalând faptul că efortul guvernamental este îndreptat spre identificarea unor soluții care să deblocheze blocajele intervenite în identificarea soluțiilor de operare pentru aeronavele fără pilot achiziționate sau pe cale de a fi achiziționate prin programe de finanțare din fonduri europene,

semnalând, tot astfel, numărul mare de solicitări adresate Inspectoratului General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne de către entitățile administrative din arcul guvernamental pentru operarea unor aeronave fără pilot achiziționate sau pe cale de a fi achiziționate, solicitări cărora nu li s-a putut da curs din lipsa cadrului legal care să extindă competența de zbor a acestui inspectorat general de aviație în afara ministerului din care face parte,

având în vedere că în lipsa unor măsuri urgente, inclusiv de nivel legislativ, cu privire la extinderea competenței de zbor a Inspectoratului General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne pentru operarea aeronavelor fără pilot ale entităților administrative din tot arcul guvernamental, există riscul ca aceste aeronave fără pilot să nu poate fi operate potrivit scopului și în termenele asumate prin programele de finanțare din fonduri europene,

având în vedere, tot astfel, că în lipsa unor măsuri urgente, inclusiv de nivel legislativ, există în special riscul de afectare a capacității operaționale de executare a misiunilor de zbor, ca misiuni-suport pentru domeniile ordine publică, situații de urgență, infrastructură de transport, precum și în alte domenii de activitate ale instituțiilor din arcul guvernamental, care poate avea implicații negative asupra asigurării continuității în condiții de siguranță și de eficiență a serviciilor guvernamentale, respectiv de a afecta grav capacitatea instituțională de asigurare a serviciilor publice esențiale pentru siguranța, sănătatea și viața cetățenilor,

în considerarea faptului că elementele de mai sus vizează interesul public și strategic al României, constituindu-se într-o situație de urgență și cu caracter extraordinar a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta ordonanță de urgență:

a) reglementează organizarea capacităților operaționale ale Ministerului Afacerilor Interne pentru a utiliza sisteme de

aeronave fără pilot la bord în scopul de a capta informații de interes pentru desfășurarea activității proprii, precum și pentru desfășurarea activității ministerelor și organelor centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor;

b) instituie toate garanțiile necesare pentru ca realizarea captării informațiilor de interes să se facă numai în scopul de a

le pune la dispoziția ministerelor și organelor centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor care au atribuții legale pentru a efectua prelucrări ale informațiilor de interes;

c) nu reprezintă temei juridic pentru prelucrarea informațiilor de interes captate, prelucrarea acestora se realizează în temeiul dispozițiilor exprese prevăzute în actele normative de organizare și funcționare a ministerelor și organelor centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor și cu respectarea limitărilor prevăzute în actele normative de cooperare;

d) nu se aplică ministerelor și organelor centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor în situația în care acestea operează sisteme de aeronave fără pilot la bord în scopul captării informațiilor de interes fără sprijinul Ministerului Afacerilor Interne.

Art. 2. — Ministerul Afacerilor Interne, prin structurile sale, execută misiuni de zbor pentru operarea sistemelor de aeronave fără pilot la bord în scopul captării informațiilor de interes necesare îndeplinirii atribuțiilor proprii, precum și pentru sprijinirea ministerelor și organelor centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor pentru captarea informațiilor de interes necesare îndeplinirii atribuțiilor acestora, în modalitatea prevăzută de prezenta ordonanță de urgență.

Art. 3. — În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile referitoare la categoriile de personal nenavigant de sol au înțelesul prevăzut în Legea nr. 35/1990 privind Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, cu modificările și completările ulterioare, iar termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *act normativ de cooperare* — act normativ de nivel secundar sau terțiar în cuprinsul căruia sunt prevăzute structura/instituția beneficiară, scopul și limitele misiunii de zbor, identificarea informațiilor de interes, garanții particularizate pentru captarea informațiilor de interes, trimiteri la dispozițiile legale din actele normative de organizare și funcționare a structurilor/instituțiilor beneficiare în temeiul cărora acestea prelucrează informațiile de interes, modalitatea de asigurare a necesarului logistic și operațional, precum și indicarea sursei de finanțare;

b) *inspectorat general* — Inspectoratul General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne;

c) *instituții beneficiare* — ministerele și organele centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor, cu excepția Ministerului Apărării Naționale, care beneficiază de sprijinul inspectoratului general pentru colectarea, prin misiuni de zbor cu aeronave fără pilot la bord, a unor informații de interes necesare îndeplinirii atribuțiilor proprii;

d) *informație de interes* — orice informație necesară structurilor/instituțiilor beneficiare pentru îndeplinirea atribuțiilor proprii prevăzute în actele normative de organizare și funcționare ale acestora;

e) *mentenanță* — totalitatea acțiunilor întreprinse pentru a asigura menținerea performanțelor, a potențialului și a disponibilității componentelor prevăzute la art. 4 la nivelul operațional stabilit;

f) *misiune de zbor* — întreaga activitate a operatorului de aeronavă fără pilot la bord desfășurată de la luarea în primire a aeronavei până la predarea acesteia;

g) *resursă de zbor* — totalitatea resurselor materiale, tehnice, umane și financiare necesare îndeplinirii unei misiuni de zbor;

h) *structuri beneficiare* — unitățile, instituțiile și structurile aflate în subordinea/în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care beneficiază de sprijinul inspectoratului general pentru colectarea prin misiuni de zbor cu aeronave fără pilot la bord a unor informații de interes necesare îndeplinirii atribuțiilor proprii.

Art. 4. — În sensul prezentei ordonanțe de urgență sistemul de aeronave fără pilot la bord se compune din:

a) aparatul de zbor;

b) senzorii pentru captarea informațiilor de interes;

c) echipamentele de comunicații prin care se transmit/recepționează informațiile necesare pentru controlul aparatului de zbor;

d) echipamentele de comunicații necesare prin care se transmit informațiile captate de senzori;

e) sistemele-suport de la sol necesare pentru controlul aparatului de zbor;

f) sistemele de comunicații aferente echipamentelor de la lit. c) și d);

g) sistemele de la sol necesare pentru recepționarea și prelucrarea informațiilor captate de senzori, denumite în continuare *platforme de prelucrare*.

CAPITOLUL II

Misiunile de zbor

Art. 5. — (1) Misiunile de zbor se desfășoară cu respectarea regimului de zbor specific aeronavelor de stat.

(2) În funcție de regimul în care se execută, misiunile de zbor sunt:

a) misiuni de zbor cu regim independent, executate de către unitățile, instituțiile și structurile aflate în subordinea/în cadrul Ministerului Afacerilor Interne;

b) misiuni de zbor cu regim de cooperare, executate de către inspectoratul general și structurile subordonate acestuia.

(3) În funcție de structura/instituția beneficiară care prelucrează informațiile de interes, misiunile de zbor cu regim de cooperare sunt:

a) misiuni de zbor în cooperare cu structurile beneficiare;

b) misiuni de zbor în cooperare cu instituțiile beneficiare;

c) misiuni de zbor la cerere.

(4) Misiunile de zbor prevăzute la alin. (3) lit. b) și c) sunt de interes public, se efectuează pe baze necomerciale în scopul desfășurării unor activități prevăzute la art. 2 alin. (3) lit. a) din Regulamentul (UE) 2018/1.139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2.111/2005, (CE) nr. 1.008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) nr. 3.922/91 al Consiliului, cu modificările ulterioare, aflate sub controlul și în responsabilitatea structurilor/instituțiilor beneficiare și, prin derogare de la dispozițiile art. 3 alin. (1) pct. 10 din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian, cu modificările și completările ulterioare, pot fi efectuate cu aeronave de stat deținute cu orice titlu de către inspectoratul general și structurile subordonate acestuia.

Art. 6. — (1) În scopul executării misiunilor de zbor în regim independent, unitățile, instituțiile și structurile aflate în

subordinea/în cadrul Ministerului Afacerilor Interne operează aeronave fără pilot la bord:

a) cu masa maximă la decolare mai mică de 25 kg, fără a exista obligativitatea asigurării mentenanței acestora de către personal tehnic-ingineresc de aviație;

b) cu masa maximă la decolare între 25—150 kg, dacă pot asigura mentenanța cu personal tehnic ingineresc de aviație.

(2) În situația în care unitățile, instituțiile și structurile aflate în subordinea/în cadrul Ministerului Afacerilor Interne nu îndeplinesc condiția prevăzută la alin. (1) lit. b), acestea execută misiuni de zbor în regim de cooperare cu inspectoratul general.

Art. 7. — Inspectoratul general și unitățile subordonate acestuia operează sisteme de aeronave fără pilot la bord în scopul executării misiunilor de zbor, în cooperare sau la cererea structurilor/instituțiilor beneficiare.

Art. 8. — (1) Misiunile de zbor în cooperare cu structurile beneficiare se execută cu caracter de periodicitate de către inspectoratul general și unitățile subordonate acestuia pentru îndeplinirea unor atribuții proprii ale acestora, în modalitatea stabilită prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(2) În cuprinsul ordinului ministrului afacerilor interne prevăzut la alin. (1) sunt stabilite structura beneficiară, scopul și limitele misiunii de zbor, perioada misiunii de zbor, identificarea informațiilor de interes, garanții particularizate pentru captarea informațiilor de interes, trimeri la dispozițiile legale din actele normative de organizare și funcționare a structurii beneficiare în temeiul cărora aceasta prelucrează informațiile de interes, modalitatea de asigurare a necesarului logistic și operațional, precum și indicarea sursei de finanțare.

(3) Prin caracter de periodicitate al misiunii de zbor, astfel cum este prevăzut la alin. (1) și la art. 9 alin. (1), se înțelege perioada de timp în care se execută misiunea de zbor prin zboruri succesive în unități de timp, precum și intervalele orare de executare, care pot fi determinate sau determinabile în funcție de specificul scopului misiunii.

Art. 9. — (1) Misiunile de zbor în cooperare cu instituțiile beneficiare se execută cu caracter de periodicitate de către inspectoratul general și unitățile subordonate acestuia pentru îndeplinirea unor atribuții proprii ale acestora în modalitatea stabilită prin hotărâre a Guvernului.

(2) În cuprinsul hotărârii Guvernului prevăzută la alin. (1) sunt stabilite instituția beneficiară, scopul și limitele misiunii de zbor, perioada misiunii de zbor, identificarea informațiilor de interes, garanții particularizate pentru captarea informațiilor de interes, trimeri la dispozițiile legale din actele normative de organizare și funcționare a instituției beneficiare în temeiul cărora aceasta prelucrează informațiile de interes, modalitatea de asigurare a necesarului logistic și operațional, precum și indicarea sursei de finanțare.

Art. 10. — (1) Misiunile de zbor la cerere se execută punctual de către inspectoratul general și unitățile subordonate acestuia la solicitarea unei structuri/instituții beneficiare în vederea îndeplinirii unor atribuții funcționale proprii.

(2) Solicitarea cuprinde:

a) scopul misiunii de zbor;

b) atribuția legală a structurii/autorității în baza căreia se realizează prelucrarea informațiilor de interes;

c) informațiile de interes care urmează a fi captate;

d) locația unde urmează să se facă captarea;

e) perioada în care se va desfășura captarea;

f) modalitatea de receptare și prelucrare a informațiilor de interes.

(3) Misiunile de zbor la cerere se execută, cu aprobarea secretarului de stat care coordonează inspectoratul general, numai în măsura în care componentele sistemului de aeronave fără pilot la bord deținut de către inspectoratul general și unitățile subordonate acestuia pot fi utilizate din punct de vedere tehnic în scopul misiunii de zbor solicitate.

(4) În vederea îndeplinirii atribuțiilor proprii, Serviciul de Telecomunicații Speciale poate beneficia la cerere, în condițiile stabilite de prezentul articol, de misiunile de zbor menționate la alin. (1).

CAPITOLUL III

Informații de interes

Art. 11. — (1) Misiunile de zbor cu sistemele de aeronave fără pilot la bord se execută cu scopul de a capta cu ajutorul senzorilor informații de interes și de a transmite automat aceste informații în vederea receptării și prelucrării de către o structură/instituție beneficiară.

(2) Informațiile de interes sunt captate cu respectarea actelor normative privind protecția informațiilor clasificate.

Art. 12. — (1) Captarea prevăzută la art. 11 alin. (1) se realizează prin intermediul senzorilor special configurați pentru a asigura limita categoriei de informații de interes vizată.

(2) Operatorul aeronavei fără pilot are acces la informațiile de interes captate numai prin natura executării misiunii de zbor și are obligația să nu disemineze în niciun mod informațiile de interes accesate.

(3) Cu excepția situației prevăzute la alin. (2), inspectoratul general și unitățile subordonate acestuia nu au acces la informațiile de interes captate în timpul misiunilor de zbor.

(4) Stocarea de către inspectoratul general și unitățile subordonate a informațiilor de interes se realizează imediat după captare și numai în limita de timp necesară echipamentelor de comunicații să realizeze transmiterea automată, care este determinată de caracteristicile constructive ale echipamentelor utilizate.

(5) Transmiterea automată de către inspectoratul general și unitățile subordonate a informațiilor de interes către structurile/instituțiile beneficiare se realizează complet prin intermediul echipamentelor de comunicații imediat după stocarea prevăzută la alin. (4), fără ca inspectoratul general și unitățile subordonate să intervină în vreun fel asupra informațiilor de interes transmise.

Art. 13. — (1) Structurile/Instituțiile beneficiare receptează și prelucrează informații de interes prin intermediul platformei de prelucrare.

(2) Platforma de prelucrare reprezintă suportul tehnic de comunicații la sol din compunerea sistemului de aeronave fără pilot la bord care constituie punctul final al fluxului informațional integrat și care prezintă caracteristicile tehnice specifice senzorilor de captare montați pe aeronava fără pilot care execută misiunea de zbor.

(3) Receptarea și prelucrarea tehnică a informațiilor de interes sunt realizate automat în raport cu caracteristicile constructive ale platformei de prelucrare.

(4) Informațiile de interes prelucrate tehnic sunt utilizate de către structurile/instituțiile beneficiare pentru îndeplinirea atribuțiilor proprii prevăzute în actele normative care stabilesc organizarea și funcționarea acestor structuri/instituții și cu respectarea actelor normative de cooperare.

Art. 14. — (1) Dacă în zonele unde se efectuează misiuni de zbor se regăsesc și persoane fizice, este interzisă utilizarea senzorilor, în special cei de modificare a distanței focale (zoom), astfel încât să se asigure că nu sunt colectate informații care ar putea să ducă la identificarea acestora.

(2) Dacă în mod accidental sunt colectate informații care pot să ducă la identificarea persoanelor fizice ce se regăsesc în zonele unde se efectuează misiuni de zbor, acestea sunt șterse la momentul constatării prin intermediul unor proceduri ireversibile de către structurile/instituțiile beneficiare sau sunt aplicate tehnici de anonimizare.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), în cadrul misiunilor de zbor pot fi utilizați senzori, astfel încât să fie colectate informații care să ducă la identificarea persoanelor fizice, doar dacă structura/instituția beneficiară are prevăzută, în actul normativ de organizare și funcționare sau în legi speciale care reglementează atribuții specifice, utilizarea de mijloace de supraveghere video în exercitarea atribuțiilor funcționale și cu respectarea garanțiilor din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), respectiv din Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date, în funcție de scopul în care sunt prelucrate datele.

CAPITOLUL IV Operare

Art. 15. — Operarea tehnică a aeronavelor fără pilot la bord de către operator se face în conformitate cu manualele de operare în zbor ale producătorilor și/sau cu procedurile de operare standard, elaborate conform specificului fiecărui tip de aeronavă în parte și avizate de Autoritatea Aeronautică Militară Națională.

Art. 16. — (1) Sistemele de aeronave fără pilot la bord utilizează spectrul radio în conformitate cu Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe radio, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 376/2020, în condițiile prevăzute la art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Elementele componente ale sistemelor de aeronave fără pilot la bord sunt supuse excepției prevăzute de art. 1 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 740/2016 privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 17. — Calificarea în specialitatea operator de aeronave fără pilot la bord, ca navigator de sol, cu statut de personal aeronautic nenavigant de sol se obține de către personalul încadrat în Ministerul Afacerilor Interne conform Legii nr. 35/1990 privind Statutul personalului aeronautic din aviația militară a României, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 18. — La nivelul Ministerului Afacerilor Interne, mentenanța sistemelor de aeronave fără pilot la bord este asigurată de personalul tehnic ingineresc de aviație având statut de personal aeronautic nenavigant de sol.

CAPITOLUL V Unitate de achiziții centralizate

Art. 19. — Se desemnează inspectoratul general ca unitate de achiziții centralizate, în sensul prevederilor art. 3 alin. (1) lit. bbb) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, pentru achiziția centralizată pentru structurile/instituțiile beneficiare de sisteme de aeronave fără pilot la bord necesare executării misiunilor de zbor prevăzute la art. 5 alin. (3) lit. a) și b).

Art. 20. — (1) În calitate de unitate de achiziții centralizate, inspectoratul general planifică, organizează și finalizează proceduri de atribuire centralizate și încheie acorduri-cadru centralizate.

(2) Structurile/Instituțiile beneficiare încheie contracte de achiziție publică subsecvente în baza acordurilor-cadru semnate de inspectoratul general în nume propriu și pentru aceștia, în condițiile legii.

Art. 21. — (1) Pentru desfășurarea activităților sale în legătură cu organizarea procedurilor de atribuire centralizate, inspectoratul general solicită, înaintea emiterii/adoptării actelor normative de colaborare, unităților, instituțiilor și structurilor aflate în subordinea/în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum și ministerelor și organelor centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor, cu excepția Ministerului Apărării Naționale, transmiterea necesităților de sisteme de aeronave fără pilot la bord.

(2) Entitățile administrative prevăzute la alin. (1) transmit în forma și structura stabilite de către inspectoratul general datele și informațiile privind necesitățile de sisteme de aeronave fără pilot la bord.

Art. 22. — (1) Caietele de sarcini, inclusiv specificațiile tehnice aferente procedurii de achiziție, se elaborează de către o comisie mixtă având în componență reprezentanți ai inspectoratului general, ai Direcției generale pentru comunicații și tehnologia informației și Direcției generale logistice, ambele din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

(2) Inspectoratul general este abilitat să stabilească prețul unitar estimat pentru fiecare tip de sistem de aeronave fără pilot la bord sau componentă a acestui sistem, care face obiectul achiziției în sistem centralizat.

(3) Răspunsurile la solicitările de clarificări care vizează documentația de atribuire se formulează de către inspectoratul general, în baza argumentelor tehnice formulate în scris de către reprezentanții structurii/instituției beneficiare, pentru componenta de senzori pentru captarea informațiilor de interes, ai inspectoratului general și ai Direcției generale logistice din cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru partea tehnică din compunerea aparatelor de zbor, iar pentru partea de comunicații, ai Direcției generale pentru comunicații și tehnologia informației din cadrul aceluiași minister.

(4) În procesul de evaluare a ofertelor, comisia de evaluare va cuprinde reprezentanții inspectoratului general, ai Direcției generale pentru comunicații și tehnologia informației și ai Direcției generale logistice, ambele din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în condițiile art. 126 alin. (2) din Normele

metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Inspectoratul general poate solicita structurilor/instituțiilor beneficiare desemnarea unor persoane care să facă parte din comisia de întocmire a caietelor de sarcini, inclusiv a specificațiilor tehnice sau/și din comisia de evaluare a ofertelor.

(6) În cazul în care evaluarea solicitărilor de participare/ofertelor necesită o expertiză aprofundată în domeniul achizițiilor publice ori de natură tehnică, financiară, juridică și/sau privind aspectele contractuale specifice, inspectoratul general poate desemna, pe lângă comisia de evaluare, specialiști externi numiți experți cooptați, în condițiile art. 126 alin. (3) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 23. — (1) Bunurile achiziționate în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, aflate în proprietatea publică sau privată a statului, pot fi date în administrarea inspectoratului general sau a structurilor subordonate acestuia în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 362 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 874 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, bunurile achiziționate în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, aflate în proprietatea privată a statului, pot fi date în folosința gratuită a inspectoratului general sau a structurilor subordonate acestuia prin comodat.

Art. 24. — Fondurile necesare în vederea achiziționării și operării sistemelor de aeronave fără pilot la bord se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne și al instituțiilor beneficiare, în limita sumelor aprobate cu această destinație, precum și din fonduri externe nerambursabile, rambursabile și/sau alte surse legale de finanțare.

CAPITOLUL VI

Program-pilot

Art. 25. — (1) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Ministerul Afacerilor Interne desfășoară un program-pilot de cooperare în vederea:

a) inițierii activităților de operaționalizare a sistemelor de aeronave fără pilot la bord;

b) captării, receptării și prelucrării unor informații de interes pentru îndeplinirea atribuțiilor proprii.

(2) Programul-pilot prevăzut la alin. (1) se desfășoară pe o perioadă de 5 ani începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Perioada prevăzută de alin. (2) se prelungește prin hotărâre a Guvernului, cu aplicarea dispozițiilor art. 9.

Art. 26. — Pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii receptează și prelucrează următoarele informații de interes:

a) date geospațiale aferente proiectelor de infrastructură de transport aflate în etapa de pregătire;

b) date geospațiale aferente proiectelor de infrastructură de transport aflate în etapa de construcție;

c) date geospațiale aferente infrastructurii de transport aflate în operare;

d) date privind identificarea, localizarea și contorizarea automată a utilajelor din cadrul șantierelor proiectelor de infrastructură de transport aflate în etapa de construcție;

e) date privind contorizarea automată a lucrătorilor din cadrul șantierelor proiectelor de infrastructură de transport aflate în etapa de construcție;

f) date privind identificarea și localizarea rețelelor de utilitate publică aflate în arealele de dezvoltare ale proiectelor de infrastructură de transport;

g) date privind identificarea și localizarea tipurilor de utilizare a terenurilor în arealele de dezvoltare ale proiectelor de infrastructură de transport;

h) date privind elementele geologice, geomorfologice, hidrologice și climatice în arealele de dezvoltare ale proiectelor de infrastructură de transport;

i) orice alte date spațiale care pot sprijini dezvoltarea și operarea infrastructurii de transport.

Art. 27. — Ministerul Afacerilor Interne receptează și prelucrează următoarele informații de interes:

a) pentru îndeplinirea atribuțiilor Poliției de Frontieră Române, prevăzute de art. 21 lit. a), b), f), k), t) și u) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române, aprobată cu modificări prin Legea nr. 81/2002, cu modificările și completările ulterioare: date geospațiale ale zonei de frontieră, date pentru identificarea navelor maritime semnalate de către Sistemul integrat de observare, supraveghere și control al traficului la Marea Neagră;

b) pentru îndeplinirea atribuțiilor Poliției Române, prevăzute la art. 26 alin. (1) pct. 10, 15 și 21 și art. 56 alin. (1) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de art. 1 alin. (3) și art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare: date referitoare la siguranța traficului rutier; date pentru depistarea persoanelor dispărute, localizarea, urmărirea și prinderea evadaților sau a altor persoane despre care există date și indicii temeinice că intenționează să săvârșească sau au săvârșit infracțiuni ori care se sustrag măsurii educative privative de libertate, a măsurii arestării preventive, executării pedepselor privative de libertate sau a altor hotărâri judecătorești, precum și pentru probarea faptelor prevăzute de legea penală, date cu privire la activități desfășurate în locuri publice, în cazul în care există motive verosimile pentru a bănuși că în aceste locuri publice ar putea fi comise infracțiuni sau alte fapte ilegale ori tulburată ordinea și siguranța publică;

c) pentru îndeplinirea atribuțiilor Jandarmeriei Române, prevăzute de art. 19 alin. (1) lit. b), c), f) și h) din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, cu modificările și completările ulterioare: date referitoare la planificarea, organizarea și desfășurarea adunărilor publice, date pentru însoțirea coloanelor oficiale, date de interes pentru asigurarea pazei obiectivelor și transporturilor, date pentru sprijinirea din aer a acțiunilor structurilor Jandarmeriei Române pe timpul îndeplinirii misiunilor din

competență, precum și pentru prevenirea și combaterea faptelor antisociale pe timpul executării acestora;

d) pentru îndeplinirea atribuțiilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b), c), e) și h) din Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată, art. 13 alin. (1) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 50 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare: date privind monitorizarea potențialului evolutiv al manifestării tipurilor de risc și de producere a unor situații de urgență, date pentru cercetarea chimică, bacteriologică, radiologică și nucleară, date pentru căutarea aeronavelor, navelor și a persoanelor implicate în accidente aviatice, navale sau cu victime multiple, a persoanelor aflate în dificultate, în medii ostile vieții sau în zone izolate, date privind evoluția în timp și spațiu a situațiilor de urgență produse și a efectelor acestora, inclusiv factori externi de influență, respectiv temperatură, viteză vânt, direcție vânt, umiditate relativă;

e) pentru îndeplinirea atribuțiilor proprii prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) pct. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare, art. 15¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 10 pct. 1 lit. a), pct. 2 lit. d) și pct. 3 lit. a) și art. 11 pct. 3 lit. c), h), i) și j) din Hotărârea Guvernului nr. 1.152/2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului național de conducere a acțiunilor de ordine publică: date privind infrastructura fizică de comunicații proprie, date pentru monitorizarea situației operative privind potențiale riscuri și amenințări la adresa ordinii și siguranței publice, date pentru coordonarea din aer a forțelor participante pentru gestionarea situațiilor speciale sau de criză în domeniul ordinii publice ori a situațiilor de urgență.

Art. 28. — Captarea, stocarea, transmiterea și prelucrarea informațiilor de interes prevăzute la art. 26 și 27 se fac cu aplicarea întocmai a dispozițiilor art. 11—14.

Art. 29. — (1) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii nu prelucrează în cadrul programului-pilot date cu caracter personal chiar în situația în care informațiile de interes prevăzute la art. 26 conțin astfel de date care nu pot fi separate fizic în momentul captării datorită specificului sau zonei misiunii de zbor.

(2) În aplicarea dispozițiilor art. 14 alin. (3), Ministerul Afacerilor Interne, prin structurile proprii, prelucrează date cu caracter personal conținute în informațiile de interes prevăzute de art. 27, potrivit prevederilor art. 3¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 81/2002, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 28¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 5 alin. (4) și (8) din Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 30. — (1) În vederea desfășurării programului-pilot prevăzut la art. 25 se achiziționează sisteme de aeronave fără pilot la bord în condițiile art. 19—24.

(2) În cadrul achiziției prevăzute la alin. (1), Ministerul Transporturilor și Infrastructurii are calitatea de instituție beneficiară.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 31. — Anual, până la data de 15 ianuarie, inspectoratul general informează prim-ministrul României, cu aprobarea ministrului afacerilor interne, cu privire la numărul, felul și costurile misiunilor de zbor operate în cursul anului precedent și publică pe pagina oficială proprie de internet conținutul informării.

Art. 32. — În termen de 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Afacerilor Interne, prin inspectoratul general, întocmește raportul privind implementarea prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,

Marian-Cătălin Predoiu

Ministrul transporturilor și infrastructurii,

Sorin-Mihai Grindeanu

Ministrul investițiilor și proiectelor europene,

Adrian Căciu

p. Ministrul apărării naționale,

Eduard Bachide,

secretar de stat

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE
ADMINISTRARE FISCALĂ
Nr. 1.994 din 6 decembrie 2023

CASA NAȚIONALĂ
DE PENSII PUBLICE
Nr. 880 din 6 decembrie 2023

CASA NAȚIONALĂ DE
ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE
Nr. 1.181 din 6 decembrie 2023

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU OCUPAREA
FORȚEI DE MUNCĂ
Nr. 4.594 din 11 decembrie 2023

ORDIN

pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate”

Având în vedere dispozițiile art. 147 alin. (17) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și avizul conform al Ministerului Finanțelor comunicat prin Adresa nr. 743.929 din 6.12.2023, avizul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale comunicat prin Adresa nr. 734/CVB din 28.11.2023, avizul Ministerului Sănătății comunicat prin Adresa nr. 21.791 din 27.11.2023,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 342 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 9 din Statutul Casei Naționale de Pensii Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2012, cu modificările ulterioare, ale art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 22 alin. (3) din Legea nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, președintele Casei Naționale de Pensii Publice, președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și președintele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă emit următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se aprobă modelul și conținutul formularului 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitul pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate”, precum și anexele nr. 1.1 „Anexa angajator” și nr. 1.2 „Anexa asigurat” la acesta, prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Anexa nr. 1.1 „Anexa angajator” și anexa nr. 1.2 „Anexa asigurat” fac parte integrantă din formularul prevăzut la alin. (1).

(3) Se aprobă nomenclatoarele prevăzute în anexele nr. 2—5.

(4) Declarația prevăzută la alin. (1) este o declarație de impunere în sensul art. 1 pct. 18 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Formularul prevăzut la art. 1 se completează și se depune conform instrucțiunilor prevăzute în anexa nr. 6.

Art. 3. — Persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, instituțiile și persoanele fizice prevăzute la art. 68¹ alin. (2), art. 72 alin. (2), art. 84 alin. (8), art. 125 alin. (8) și (9), art. 147 alin. (1), (1¹), (12) și (13), art. 151 alin. (5) și (6), art. 169 alin. (1) și (1¹), art. 174

alin. (5) și (6), art. 220 alin. (1) și (2) și art. 220⁷ din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, au obligația depunerii declarației prevăzute la art. 1 prin mijloace electronice de transmitere la distanță.

Art. 4. — Caracteristicile de editare, modul de difuzare, de utilizare și păstrare a formularului prevăzut la art. 1 sunt stabilite în anexa nr. 7.

Art. 5. — Anexele nr. 1—7*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6. — Prevederile prezentului ordin se aplică începând cu declararea veniturilor aferente lunii noiembrie 2023.

Art. 7. — Direcțiile de specialitate și structurile subordonate din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Casei Naționale de Pensii Publice, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și structurile care funcționează în subordinea acestora vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 8. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției
Naționale de Administrare
Fiscală,
Nicoleta-Mioara Cîrciumaru

Președintele Casei Naționale
de Pensii Publice,
Daniel Baciu

Președintele Casei Naționale
de Asigurări de Sănătate,
Romică-Andrei Baciu

Președintele Agenției
Naționale pentru Ocuparea
Forței de Muncă,
Florin-Irinel Cotoșman

*) Anexele nr. 1—7 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din sos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN
privind prospectele operațiunilor de preschimbare
a titlurilor de stat aferente lunii decembrie 2023

În temeiul:

— art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 109/2021;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, al Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2007, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului-cadru privind operațiunile de piață cu titluri de stat pe piața internă, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 318/2022, al Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, al Normei Băncii Naționale a României nr. 1/2022 pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, al Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 12/2005 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, cu modificările ulterioare, și al Convenției nr. 184.575/13/2005, încheiată între Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — În vederea administrării riscurilor asociate datoriei publice guvernamentale, se aprobă prospectul operațiunilor de preschimbare a titlurilor de stat în luna decembrie 2023 în valoare nominală totală de 300 de milioane de lei, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală de trezorerie și datorie publică va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor,
Alin Marius Andrieș,
 secretar de stat

București, 11 decembrie 2023.

Nr. 5.367.

ANEXĂ

PROSPECTUL
operațiunilor de preschimbare a titlurilor de stat

Art. 1. — În vederea administrării riscurilor asociate datoriei publice guvernamentale în luna decembrie 2023, Ministerul Finanțelor organizează operațiuni de preschimbare a titlurilor de stat după cum urmează:

a) Elementele de identificare a seriilor de titluri de stat în circulație oferite spre preschimbare (etapa de răscumpărare):

Tipul titlului de stat	Seria emisiunii (codul ISIN)	Data licitației	Data decontării licitației	Data scadenței	Valoarea nominală individuală (lei)	Rata cuponului (%)	Dobânda acumulată (lei/titlu)
OS	ROGV3LGNPCW9	13 decembrie 2023	15 decembrie 2023	17 iunie 2024	5.000	4,50	111,27
OS	RO1624DBN027	20 decembrie 2023	22 decembrie 2023	29 aprilie 2024	5.000	3,25	105,23

b) Elementele seriei de titluri de stat redeschise:

Tipul titlului de stat	Seria emisiunii (codul ISIN)	Data licitației	Data decontării licitației	Data scadenței	Valoarea nominală individuală (lei)	Valoare totală indicativă (mil. lei)	Dobânda acumulată (lei/titlu)	Rata cuponului (%)
OS	ROZBOC49U096	13 decembrie 2023	15 decembrie 2023	30 octombrie 2028	5.000	200	54,99	8,75
OS	RO0DU3PR9NF9	20 decembrie 2023	22 decembrie 2023	24 februarie 2038	5.000	100	325,74	7,90

Art. 2. — Metoda de adjudecare este licitația și va avea loc la datele menționate în tabelul de mai sus, iar adjudecarea se va face după metoda cu preț multiplu. Cotația de preț va fi exprimată sub formă procentuală, cu patru zecimale.

Art. 3. — Costul brut total aferent titlurilor nou-emise/redeschise solicitate de către fiecare participant sau client al acestuia la licitația de preschimbare trebuie să fie mai mare sau egal cu costul brut total al titlurilor de stat oferite spre preschimbare de respectivul participant sau client, diferența în lei urmând a fi plătită către Ministerul Finanțelor la data decontării operațiunii. Diferența în lei dintre costul brut total al titlurilor nou-emise/redeschise solicitate și costul brut total al titlurilor oferite spre preschimbare nu trebuie să depășească costul brut individual al unui titlu de stat nou-emis/redeschis, calculat la prețul cel mai mare specificat în oferta respectivului participant sau client.

Art. 4. — Participanții la operațiunile de preschimbare a titlurilor de stat sunt dealerii primari care prezintă oferta în cont propriu și în contul clienților lor, deținători legali de titluri de stat din seriile anunțate pentru etapa de răscumpărare a operațiunii de preschimbare.

Art. 5. — În cadrul licitațiilor de preschimbare:

1. Ofertele de preschimbare sunt competitive și necompetitive.

2. În cadrul ofertei competitive de preschimbare de titluri de stat se vor indica elementele cuprinse în anexa nr. 8.1 la Norma Băncii Naționale a României nr. 1/2022 pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

3. Numărul cotațiilor de preț nu este restricționat.

4. Ofertele de preschimbare necompetitive pot fi depuse de persoane fizice și juridice, cu excepția instituțiilor de credit, așa cum sunt acestea definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de clienți ai dealerilor primari.

5. În cadrul ofertei de preschimbare necompetitive se vor indica elementele cuprinse în anexa nr. 8.2 la Norma Băncii Naționale a României nr. 1/2022 pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României. Se admit oferte de preschimbare necompetitive într-o pondere de 25% din

totalul valorii indicative anunțate pentru fiecare operațiune de preschimbare de titluri de stat. Oferta necompetitivă depusă de dealerul primar în contul unui singur client nu va putea depăși valoarea calculată prin aplicarea ponderii anterior menționate. Executarea acestora se va efectua la nivelul prețului mediu ponderat al ofertelor competitive pentru titlurile nou-emise/redeschise rezultat în procesul de licitație.

6. Fiecare tranșă a ofertei de preschimbare competitive sau necompetitive va avea o valoare minimă egală cu valoarea nominală unitară aferentă instrumentelor oferite spre preschimbare (etapa de răscumpărare).

Art. 6. — Ministerul Finanțelor anunță prețul net cu 4 zecimale aferent titlurilor oferite spre preschimbare (etapa de răscumpărare), până la ora de începere a primirii ofertelor, prin publicarea pe website-ul Ministerului Finanțelor și/sau pe platformele electronice de știri financiare.

Art. 7. — (1) Ofertele de preschimbare a titlurilor de stat se transmit la Banca Națională a României, ce acționează în calitate de administrator al pieței primare și secundare a titlurilor de stat și al sistemului de înregistrare/depozitare, în ziua licitației în intervalul orar 10.00—12.00.

(2) Ședința de licitație începe după încheierea orarului de transmitere a ofertelor de participare la licitație specificat la alin. (1).

Art. 8. — În funcție de necesitățile de finanțare și/sau de nivelul randamentului rezultat în urma licitației, Ministerul Finanțelor își rezervă dreptul ca suma aferentă operațiunilor de preschimbare să fie majorată, micșorată sau anulată.

Art. 9. — Rezultatele operațiunii de preschimbare a titlurilor de stat se vor stabili în ziua desfășurării licitației, de către Comisia de licitație constituită în acest scop, și vor fi date publicității.

Art. 10. — Evenimentele de plată aferente operațiunii de preschimbare a titlurilor de stat se gestionează în conformitate cu Regulile Sistemului de depozitare și decontare a instrumentelor financiare — SaFIR.

Art. 11. — Dacă data la care trebuie efectuată una dintre decontările aferente titlurilor de stat este o zi de sărbătoare sau o zi nelucrătoare, plata se va face în următoarea zi lucrătoare, fără obligarea la dobânzi moratorii. Titlurile de stat care se regăsesc în această situație rămân în proprietatea deținătorului înregistrat și nu pot fi tranzacționate.

Art. 12. — Regimul fiscal al titlurilor de stat prevăzute la art. 1 este reglementat de legislația în vigoare.

Art. 13. — Sumele încasate de Ministerul Finanțelor ca urmare a operațiunilor de preschimbare se utilizează pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 70

din 23 octombrie 2023

Dosar nr. 1.795/1/2023

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele delegat al Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Carmen Sandu-Necula	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Elena Diana Tămagă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 1.795/1/2023, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023 (Regulamentul).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Bihor — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.694/271/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind formulat un punct de vedere de către recurent.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Bihor — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 28 martie 2023, în Dosarul nr. 2.694/271/2020, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind „interpretarea dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1, art. 415 pct. 3 și ale art. 416 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, în sensul de a se lămurii dacă în cazul suspendării facultative dispuse de instanță atunci când dezlegarea cauzei depinde în tot sau în parte de soluția dintr-o altă cauză, dar care nu privește aceleași și/sau toate părțile din cauza suspendată, după finalizarea cauzei până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea, judecata cauzei suspendate se reia din oficiu, iar nu la cererea părților, sau, atunci când nicio parte nu solicită repunerea pe rol în termen de 6 luni de la încetarea motivului de suspendare, poate fi constatată perimarea cererii de chemare în judecată sau a unei căi de atac, chiar și în contra părții din cauza suspendată care nu este parte în pricina până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea”.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

8. Codul de procedură civilă:

„Art. 413. — (1) Instanța poate suspenda judecata:

1. când dezlegarea cauzei depinde, în tot sau în parte, de existența ori inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți; (...).”

„Art. 415. — Judecata cauzei suspendate se reia:

1. prin cererea de redeschidere făcută de una dintre părți, când suspendarea s-a dispus prin învoirea părților sau din cauza lipsei lor;

2. prin cererea de redeschidere a procesului, făcută cu arătarea moștenitorilor, tutorei sau curatorului, a celui reprezentat de mandatarul defunct, a noului mandatar ori, după caz, a părții interesate, a lichidatorului, a administratorului judiciar ori a lichidatorului judiciar, în cazurile prevăzute la art. 412 alin. (1) pct. 1—6;

3. din oficiu, în cazurile prevăzute la art. 412 alin. (1) pct. 7, după pronunțarea hotărârii de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, respectiv în cazurile prevăzute de art. 520 alin. (2) și (4), după pronunțarea hotărârii de către Înalta Curte de Casație și Justiție;

4. prin alte modalități prevăzute de lege.”

„Art. 416. — (1) Orice cerere de chemare în judecată, contestație, apel, recurs, revizuire și orice altă cerere de reformare sau de retractare se perimă de drept, chiar împotriva incapabililor, dacă a rămas în nelucrare din motive imputabile părții, timp de 6 luni.

(2) *Termenul de perimare curge de la ultimul act de procedură îndeplinit de părți sau de instanță.*

(3) *Nu constituie cauze de perimare cazurile când actul de procedură trebuia efectuat din oficiu, precum și cele când, din motive care nu sunt imputabile părții, cererea n-a ajuns la instanța competentă sau nu se poate fixa termen de judecată.*"

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

9. Judecătoria Oradea — Secția civilă a dispus prin Încheierea din 22 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.694/271/2020, având ca obiect contestație la executare, suspendarea judecării cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, până la soluționarea definitivă a Dosarului nr. 3.878/302/2020, care a fost soluționat în primă instanță prin Sentința nr. 3.940 din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Oradea — Secția civilă, ce a rămas definitivă prin Decizia nr. 121 din 15 februarie 2022 a Tribunalului Bihor — Secția I civilă.

10. În raport cu această dată — 15 februarie 2022, Judecătoria Oradea — Secția civilă a calculat termenul în care dosarul suspendat a rămas în nelucrare, conform prevederilor art. 416 alin. (1) din Codul de procedură civilă, constatând că, în speță, cauza a rămas în nelucrare mai mult de 6 luni din motive imputabile contestatorului, care nu a solicitat repunerea cauzei pe rol, iar prin Sentința nr. 7.043 din 14 noiembrie 2022 a constatat că a intervenit perimarea contestației la executare.

11. Contestatorul a declarat recurs împotriva acestei sentințe, invocând, în principal, faptul că nu a fost parte în dosarul sus-menționat, până la soluționarea căruia s-a dispus suspendarea judecării cauzei de față. Cum măsura suspendării judecării a fost dispusă de instanță din oficiu, recurentul-contestator a apreciat că și redeschiderea și continuarea judecării erau tot atributul instanței de judecată, sens în care a menționat considerentele reținute la paragrafele 49—55 ale Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii nr. 2 din 31 ianuarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 16 martie 2022.

12. Cu ocazia deliberării, Tribunalul Bihor — Secția I civilă, având în vedere că principalul motiv invocat de recurentul-contestator prin recursul formulat împotriva sentinței prin care s-a constatat perimarea cererii îl constituie faptul că nu a fost parte în dosarul până la a cărui soluționare definitivă a fost suspendată judecata prezentei cauze, iar dispozițiile art. 416 alin. (1) din Codul de procedură civilă fac referire la rămânerea cauzei în nelucrare din motive imputabile părții, a apreciat că se impun repunerea cauzei pe rol și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1, art. 415 pct. 3 și art. 416 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

13. Completul de judecată al instanței de trimitere a apreciat că sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, arătând că Dosarul nr. 2.694/271/2020 al Tribunalului Bihor — Secția I civilă este în curs de judecată, fiind în faza recursului; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în ultimă instanță; cauza care formează obiectul judecării se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului investit să soluționeze cauza; problema de drept enunțată este nouă, deoarece asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, aceleași texte legale făcând obiectul analizei doar sub alte aspecte.

14. A mai arătat că, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a reținut, în mod constant, că obiectul sesizării l-ar putea constitui atât o chestiune de drept material, cât și una de drept procedural, dacă, prin consecințele pe care le produc,

interpretarea și aplicarea normei de drept au aptitudinea să determine soluționarea pe fond a cauzei.

15. S-a apreciat că, în speță, această condiție este îndeplinită, deoarece modul în care ar urma să fie interpretate și aplicate textele de lege cu privire la care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile influențează și soluția pe fond asupra cererii deduse judecării.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

16. Încheierea de sesizare nu cuprinde punctele de vedere ale părților, însă prin cererea înregistrată la Tribunalul Bihor la 17 februarie 2023 la dosarul cauzei, atașată sesizării, recurentul-contestator a apreciat ca fiind necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea chestiunii de drept referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1, art. 415 pct. 3 și art. 416 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă.

17. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, recurentul-contestator a formulat un punct de vedere prin care apreciază că sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, în sensul că problema de drept este nouă, reală și cu un anumit grad de dificultate. Pe fondul chestiunii de drept, a arătat că, în situația în care instanța suspendă din oficiu cauza, apreciind că are nevoie de dezlegarea unui element de drept cu caracter prejudicial, reluarea judecării se face tot la inițiativa instanței care a dispus suspendarea, cu respectarea principiului simetriei, nefiind aplicabile dispozițiile art. 415 pct. 1 din Codul de procedură civilă.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

18. Completul de judecată care a formulat sesizarea a arătat că, în concret, din faptul că s-a dispus suspendarea în baza prevederilor art. 413 alin. (1) din Codul de procedură civilă rezultă că s-a apreciat de către prima instanță că soluția din acest dosar depinde în tot sau în parte de soluția ce ar urma să se pronunțe în pricina până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea.

19. Prin asemănare cu situațiile avute în vedere în art. 415 pct. 3 din Codul de procedură civilă, s-ar putea reține că instanța avea obligația de a repune cauza pe rol, în condițiile în care cele două dosare nu erau între exact aceleași părți, neputând fi sancționată partea recurentă pentru lipsa de diligență în legătură cu un dosar care nu o privește.

20. Întrucât recurentul-contestator nu era parte în această din urmă cauză, a aprecia că, fiind vorba despre o suspendare facultativă, instanța nu avea obligația de a repune cauza pe rol din oficiu înseamnă a reține că recurentul avea atât obligația, cât și posibilitatea de a urmări soluționarea unei alte pricini în care nu avea calitatea de parte și la a cărei judecată nu a participat, nefiindu-i prin urmare comunicate nici actele de procedură.

21. Pe de altă parte, s-ar putea avea în vedere că suspendarea fiind dispusă până la soluționarea unei cauze aflate pe rolul unei instanțe naționale și privind raporturi juridice între aproape aceleași părți și în legătură cu aceeași procedură de executare, orice justițiabil ar avea posibilitatea de a urmări pe portalul instanțelor de judecată stadiul dosarului până la a cărui soluționare s-a dispus suspendarea sau posibilitatea de a solicita prin adresă stadiul procesului, justificat de faptul că pricina sa a fost suspendată până la soluționarea acelei cauze, respectiv de a afla data la care s-a soluționat, în raport cu care să solicite apoi în timp util repunerea cauzei pe rol.

22. Prin urmare, întrucât în baza art. 416 din Codul de procedură civilă sancțiunea perimării operează condiționat de culpa părților în lăsarea în nelucrare și numai în cauzele în care nu ar exista obligația instanței de a repune cauza pe rol din oficiu, instanța de trimitere a apreciat că este nevoie de o

interpretare a dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1, art. 415 pct. 3, art. 416 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă pe calea mecanismului hotărârii prealabile.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

23. Din răspunsurile transmise de instanțele naționale, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, au rezultat următoarele aspecte cu privire la chestiunea de drept sesizată:

24. *Într-o opinie, majoritară, s-a apreciat că instanța nu reia, din oficiu, judecata cauzei în cazul suspendării întemeiate pe prevederile art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă și poate constata perimarea cererii după împlinirea termenului de 6 luni, în lipsa unei cereri a părții interesate de reluare a judecării.*

25. Argumentele reținute în sprijinul acestei opinii au fost următoarele:

— legea nu impune instanței repunerea cauzei pe rol din oficiu într-o asemenea situație, întrucât cazurile de reluare din oficiu a judecării procesului sunt prevăzute expres de art. 415 pct. 3 din Codul de procedură civilă, ce vizează hotărâri cu caracter obligatoriu pentru viitor, pentru toate instanțele. În acest sens trebuie avută în vedere și regula de interpretare *exceptio est strictissimae interpretationis*, nefiind permisă analogia;

— atunci când legiuitorul a înțeles să oblige instanța la repunerea pe rol a cauzei din oficiu, prin limitarea principiului disponibilității, a impus expres o atare obligație. Astfel, art. 415 pct. 4 din Codul de procedură civilă, care se referă la alte modalități prevăzute de lege pentru repunerea cauzei pe rol, reprezintă o normă de trimitere la prevederi din legi speciale [de exemplu, art. 9 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare];

— procesul civil este guvernat de principiul disponibilității (art. 9 din Codul de procedură civilă), iar una dintre manifestările de voință care se subscriu acestui principiu vizează și oportunitatea de a solicita instanței repunerea cauzei pe rol;

— potrivit art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile au obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător și să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind finalizarea acestuia;

— părțile din cauza suspendată sunt obligate să urmărească desfășurarea procesului față de care s-a dispus suspendarea, chiar dacă unele dintre ele nu au calitatea de parte în această din urmă cauză, fiind indicată în acest sens prevederea conținută de art. 93 alin. (2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 3.243/2022, cu modificările ulterioare, potrivit căreia dosarele și evidențele instanței privitoare la activitatea de judecată pot fi consultate de persoanele care justifică un interes legitim. În aplicarea acestui text, părțile din cauza suspendată ar putea oricând obține informații despre stadiul procedurii în cauza față de care s-a dispus suspendarea, chiar dacă nu au calitatea de părți în această din urmă cauză;

— partea din cauza suspendată, care nu este parte în pricina până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea, are posibilitatea de a urmări soluționarea acestei din urmă cauze pe portalul instanțelor de judecată sau pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție, care sunt publice;

— mai mult, dacă invocă motive temeinice, partea poate solicita, în temeiul art. 186 din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de a formula cererea de reluare a judecării;

— sancțiunea perimării privește cauza în ansamblu, iar nu părțile, așadar culpa rămânării în nelucrare a cauzei aparține tuturor părților din cauza suspendată, indiferent dacă acestea sunt sau nu sunt părți și în procesul care a atras suspendarea;

— termenul de perimare curge de la rămânerea definitivă a soluției din dosarul ce a determinat suspendarea, iar nu de la comunicarea hotărârii, astfel încât necomunicarea soluției părților din dosarul suspendat nu poate constitui un argument temeinic pentru a împiedica perimarea să își producă efectele.

26. În sensul acestei opinii au fost identificate și transmise practică judiciară, cu referire expresă la părți care nu figurau și în dosarul până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea, precum și hotărâri judecătorești de perimare care vizau aceleași părți în ambele cauze sau din care nu rezultă că ar fi și alte părți.

27. În același sens au fost și majoritatea punctelor de vedere teoretice exprimate de judecători.

28. *Într-o altă opinie, minoritară, s-a considerat că instanța are obligația de a repune cauza pe rol din oficiu, în condițiile în care cele două dosare nu privesc aceleași părți, în cazul suspendării facultative a judecării cauzei în temeiul dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, neputând fi constatată perimarea cererii de chemare în judecată sau a căii de atac.*

29. În susținerea acestei opinii au fost invocate următoarele argumente:

— partea nu poate fi sancționată pentru lipsă de diligență în legătură cu un dosar care nu o privește, deoarece hotărârea finală din dosarul respectiv nu i se comunică;

— a cere părții ce nu figurează în al doilea proces să urmărească portalul instanțelor de judecată este o măsură excesivă și inechitabilă, fiind terț față de acel litigiu;

— măsura suspendării judecării a fost dispusă de instanță, în scopul de a-i facilita soluționarea dosarului, aceasta apreciind că este necesară pentru justa și legala soluționare a cauzei finalizarea unui alt proces;

— caracteristica facultativă a acestui caz de suspendare privește relevanța problemei de drept din cauza în raport cu care s-a dispus suspendarea, fiind un atribut exclusiv al instanței de judecată, astfel că devine irelevant cine a fost titularul inițiativei de a suspenda cauza — partea sau instanța, din oficiu;

— este vorba despre un act de bună administrare a justiției care nu poate avea ca efect perimarea, deoarece ar anula tocmai scopul suspendării facultative.

30. În susținerea acestei opinii au fost transmise atât hotărâri judecătorești, cât și puncte de vedere teoretice.

31. La Înalta Curte de Casație și Justiție, din verificările efectuate, s-a constatat că la nivelul Secției I civile, Secției a II-a civile și al Secției de contencios administrativ și fiscal, practica judiciară este în sensul că intervine perimarea în situația în care părțile interesate nu au făcut demersurile legale pentru continuarea judecării, fiind reținută culpa acestora, având în vedere că verificarea stadiului soluționării cauzei de către cei care nu sunt părți în dosar se poate realiza cu minime diligențe, prin accesarea portalului instanțelor de judecată sau solicitarea acestor informații, arătându-se totodată că legea nu prevede obligația instanței de judecată de a dispune repunerea cauzei pe rol, din oficiu.

32. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii, cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

33. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 514 din 3 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1204 din 15 decembrie 2022, s-au reținut la paragraful 23 următoarele: „referitor la dispozițiile art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, Curtea reține că, având posibilitatea de a aprecia oportunitatea suspendării cursului judecării, instanța este chemată să cenzureze toate cazurile care ar putea constitui pretext pentru tergiversarea judecării. Prin urmare, lăsarea măsurii suspendării la aprecierea judecătorului, atunci când dezlegarea cauzei depinde de existența ori inexistența unui drept care face obiectul unui alt proces aflat în curs, permite acestuia să își exercite rolul activ, sancționând eventualele tentative de exercitare abuzivă de către părți a drepturilor procesuale, mai eficient decât în situația în care suspendarea ar avea caracter imperativ, astfel încât dispozițiile legale criticate nu aduc atingere principiului unicității, imparțialității și egalității justiției, consacrat de prevederile art. 124 alin. (2) din Constituție.”

34. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 824 din 9 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 5 martie 2022, și Decizia Curții Constituționale nr. 644 din 1 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 12 ianuarie 2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 416 alin. (1) din Codul de procedură civilă, s-a arătat că „*instanța de recurs va aprecia dacă aspectele învederate de parte pot să justifice inacțiunea sa în ceea ce privește introducerea unei cereri de redeschidere după suspendare a procesului sau dacă, dimpotrivă, aceasta a lăsat procesul în nelucrare din motive imputabile sieși, dovedind lipsa de stăruință cu privire la finalizarea acestuia. Ca atare, sintagma «motive imputabile» va fi analizată de instanța care se pronunță asupra perimării în funcție de împrejurările concrete și în ansamblul normelor procedurale aplicabile în cauză. Curtea a apreciat, totodată, că nu se poate susține că sintagma criticată ar avea un caracter vag și imprecis, întrucât, față de regulile de procedură clare și inechivoce care guvernează procesul civil, dacă partea interesată acționează cu diligență și bună-credință, textul criticat îi oferă acesteia posibilitatea de a avea reprezentarea a ceea ce ar putea să constituie motive imputabile în ceea ce privește atitudinea proprie față de continuarea procesului.»*

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

35. În procedurile de unificare a practicii judiciare a fost identificată Decizia nr. 2 din 31 ianuarie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 16 martie 2022, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și s-a stabilit că: „*În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 416 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul suspendării facultative, dispuse de instanță în temeiul art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a unei hotărâri preliminare, ca urmare a solicitării unei alte instanțe naționale sau a unei instanțe dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene, nu intervine perimarea cererii de chemare în judecată sau, după caz, a căii de atac, în ipoteza în care partea interesată nu solicită repunerea cauzei pe rol în termen de 6 luni de la data pronunțării hotărârii preliminare de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, instanța de judecată fiind obligată să dispună din oficiu reluarea judecării procesului.»*

X. Raportul asupra chestiunii de drept

36. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

37. Analizând, cu prioritate, îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, se constată că sesizarea nu este admisibilă, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

38. Din cuprinsul prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, care reglementează procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, au fost decelate, pe cale jurisprudențială, următoarele condiții de admisibilitate ce este necesar a fi îndeplinite cumulativ: (i) existența unei cauze aflate în curs de judecată; (ii) cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit să soluționeze cauza; (iii) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță; (iv) ivirea unei chestiuni de drept veritabile, susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată; (v) chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă; (vi) asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

39. Primele trei condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât sesizarea a fost formulată în cadrul unui litigiu aflat pe rolul Tribunalului Bihor — Secția I civilă, care este investit în ultimă instanță cu soluționarea recursului exercitat împotriva unei sentințe pronunțate de Judecătoria Oradea, iar hotărârea ce urmează a fi pronunțată este definitivă, conform art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă.

40. În ceea ce privește condiția referitoare la existența unei chestiuni de drept veritabile, susceptibile de a da naștere unor interpretări diferite și de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, au fost identificate o serie de neregularități de natură a contura concluzia neîndeplinirii acesteia, din mai multe perspective.

41. Astfel, deși noțiunea de „chestiune de drept” nu este definită de legiuitor, aceasta presupune în mod necesar o problemă de drept reală și veritabilă, în sensul că „*norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară*” și să fie „*legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare*” (Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016, paragraful 37; Decizia nr. 32 din 30 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 26 iunie 2020, paragraful 46).

42. Totodată, s-a statuat constant în jurisprudența instanței supreme că este necesar ca sesizarea să vizeze „*o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării*” (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, paragraful 37).

43. Prin urmare, obiectul procedurii hotărârii prealabile este reprezentat de o normă de drept incompletă sau neclară, de un text de lege care, pe baza interpretării printr-o argumentație juridică adecvată, consistentă, poate primi înțelesuri și aplicări deopotrivă divergente în situații cvasiidentice și poate determina, în final, o jurisprudență neunitară (Decizia nr. 70 din 31 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 4 ianuarie 2023, paragraful 61).

44. Acestea sunt o parte din rațiunile considerate a fi fost avute în vedere de legiuitor atunci când, reglementând sediul materiei pentru acest mecanism de unificare a practicii judiciare, a prevăzut faptul că prima analiză a îndeplinirii condițiilor de admisibilitate trebuie realizată chiar de titularul sesizării. Acesta va putea solicita instanței supreme pronunțarea unei hotărâri prealabile doar dacă va argumenta îndeplinirea fiecăreia dintre condițiile enunțate la art. 519 din Codul de procedură civilă.

45. Potrivit art. 520 alin. (1) teza finală din Codul de procedură civilă, încheierea prin care se dispune sesizarea va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și pe cel al părților. Altfel spus, revine instanței de trimitere obligația identificării în concret a chestiunii de drept care necesită interpretare, a aspectelor care conferă dificultatea sau caracterul dihotomic, antagonic al interpretării normei de drept, precum și a modului diferit în care aceasta poate fi interpretată.

46. Aceasta presupune ca punctul de vedere exprimat de instanța de trimitere să aibă o anumită complexitate, să fie astfel conceput încât să demonstreze o reală dificultate în a discerne care posibilă interpretare a normei de drept este cea mai adecvată. Astfel, s-a reținut că „*din încheierea de sesizare a instanței supreme cu pronunțarea unei hotărâri prealabile trebuie să rezulte dificultatea chestiunii de drept ce se cere a fi lămurită, inclusiv prin prezentarea interpretărilor diferite pe care aceasta le poate suscita și a obstacolelor care au împiedicat completul de judecată ca, în îndeplinirea obligației instanțelor judecătorești de a interpreta și aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu, să decidă asupra interpretării corecte*” (Decizia nr. 32

din 30 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 26 iunie 2020, paragraful 50).

47. Or, rezultă neîndoiebnic din conținutul încheierii completului de judecată caracterul deficitar al prezentei sesizări, sesizare care cuprinde practic o expunere rezumată a soluției primei instanțe și a opiniei recurentului, fiind dificil de identificat rațiunile care l-au determinat pe titularul sesizării să aprecieze că este necesară intervenția instanței supreme prin intermediul mecanismului hotărârii prealabile.

48. În același timp, instanța de trimitere nu a prezentat argumente referitoare la dificultatea interpretării dispozițiilor legale, omițând să examineze dacă și în ce sens există jurisprudență relevantă, din conținutul sesizării rezultând că opiniile divergente sunt, de fapt, susținerile formulate de părțile litigului, situate pe poziții procesuale antagonice.

49. Altfel spus, încheierea de sesizare nu cuprinde o motivare a îndeplinirii condiției de admisibilitate referitoare la existența unei chestiuni de drept reale și veritabile, fiind în dezacord cu jurisprudența constantă a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, jurisprudență în care s-au reținut următoarele: „(...) *punctul de vedere al instanței trebuie să aibă o anumită complexitate și necesită un examen real al cauzei, respectiv o interpretare proprie a textului normativ supus dezbaterii, ce urmează a fi reflectat în punctul de vedere al completului, astfel cum acesta este reglementat în dispozițiile art. 520 din Codul de procedură civilă. Cerința normei impune, totodată, ca punctul de vedere al instanței să întrevadă explicit care este pragul de dificultate al întrebării și în ce măsură acesta depășește obligația ordinară a instanței de a interpreta și aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu. De asemenea, trebuie să cuprindă o justificare a modului în care chestiunea de drept care face obiectul sesizării este susceptibilă de interpretări diferite, necesitând, astfel, o dezlegare de principiu*” (Decizia nr. 2 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 februarie 2018, paragraful 38).

50. Dintr-o altă perspectivă, nu poate fi ignorat faptul că instanța supremă nu are prerogativa de a se substitui judecătorilor cauzei în dezlegarea problemelor de drept cu care se confruntă, câtă vreme acestea nu sunt caracterizate de o dificultate reală (Decizia nr. 6 din 20 ianuarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 3 martie 2020, paragraful 85).

51. Rezultă așadar că, în procesul de interpretare și aplicare a normelor legale de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție rămâne unul excepțional și subsecvent, el putând fi îngăduit numai atunci când, în mod real, o chestiune de drept determinantă pentru soluționarea pe fond a cauzei nu apare ca fiind, prin raportare la dispozițiile legale din care aceasta derivă sau în care este conținută, îndeajuns de clară, generând dificultăți veritabile de înțelegere a ei și, din acest motiv, având vocația de a conduce la o jurisprudență neunitară (paragraful 86 al aceleiași decizii).

52. În legătură cu sesizarea ce face obiectul analizei de față, această condiție legală nu este îndeplinită, dispozițiile normative supuse interpretării fiind îndeajuns de clare și complete, astfel încât să permită judecătorilor cauzei să le determine, fără semnificative dificultăți, înțelesul, limitele de aplicare și efectele.

53. Circumstanțele care au justificat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu problema de drept semnalată sunt caracterizate prin faptul că în acest litigiu, având ca obiect contestație la executare, prima instanță a dispus suspendarea judecării cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, până la soluționarea definitivă a unei alte cauze, dată în raport cu care prima instanță a constatat că a intervenit perimarea conform prevederilor art. 416 alin. (1) din Codul de procedură civilă, întrucât dosarul suspendat a rămas în nelucrare mai mult de 6 luni din motive imputabile contestatorului, care nu a solicitat repunerea cauzei pe rol.

54. Astfel, în fața completului investit cu judecata recursului au fost invocate critici privind greșita soluționare a excepției perimării, motiv pentru care acesta a apreciat că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, sub aspectul lămuririi dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1, art. 415 pct. 3 și ale art. 416 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, în cazul suspendării facultative dispuse de instanță atunci când dezlegarea cauzei depinde în tot sau în parte de soluția dintr-o altă cauză, dar care nu privește aceleași și/sau toate părțile din cauza suspendată, după finalizarea cauzei până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea, judecata cauzei suspendate se reia din oficiu, iar nu la cererea părților, sau, atunci când nicio parte nu solicită repunerea pe rol în termen de 6 luni de la încetarea motivului de suspendare, poate fi constatată perimarea cererii de chemare în judecată sau a unei căi de atac, chiar și în contra părții din cauza suspendată care nu este parte în pricina până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea.

55. Prin urmare, nu se solicită instanței supreme clarificarea unui text de lege și nu se invocă nicio dificultate sau necorelare a dispozițiilor a căror interpretare se cere, prin întrebarea adresată instanța de trimitere urmărind, în realitate, o rezolvare chiar a căii de atac cu care a fost investită, în condițiile în care criticile din cererea de recurs vizează aspectul inaplicabilității instituției perimării, raportat la faptul că repunerea pe rol trebuia efectuată din oficiu.

56. Mai mult, Decizia nr. 2 din 31 ianuarie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, pronunțată într-o sesizare anterioară privind o problemă asemănătoare, a oferit repere concrete de interpretare a dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1 și ale art. 415 pct. 3 din Codul de procedură civilă.

57. Astfel, s-a reținut în paragraful 53 al acestei decizii că, spre deosebire de ipotezele reglementate expres de prevederile art. 412 alin. (1) pct. 7 din Codul de procedură civilă, după pronunțarea hotărârii de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, respectiv de cele ale art. 520 alin. (2) și (4), după pronunțarea hotărârii de către Înalta Curte de Casație și Justiție, când judecata cauzei suspendate se reia din oficiu, „(...) în cazul suspendării facultative clasice instanța nu este obligată să urmărească finalizarea celui alt proces, care privește raporturi juridice între aceleași părți litigante, acestea din urmă fiind datoare să țină sub observație respectivul proces și să ceară în timp util repunerea cauzei pe rol, sub sancțiunea intervenirii perimării cererii lor”.

58. Este lipsit de relevanță faptul că, în ipoteza prevăzută de art. 413 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, suspendarea judecării s-a dispus din oficiu, și nu la cererea uneia dintre părți, ceea ce caracterizează instituția perimării fiind aspectul că, de la momentul la care cauza de suspendare a încetat, partea interesată era datoare ca, în termen de 6 luni, să facă un act de procedură pentru a întrerupe curgerea termenului de perimare.

59. Împrejurarea că există identitate parțială sau că nu există identitate între părțile din litigiul în care s-a dispus suspendarea judecării și cel până la a cărui soluționare definitivă a fost instituită această măsură nu prezintă interes, căci lipsa calității de parte în dosarul care a determinat suspendarea nu constituie un impediment în posibilitatea de a urmări desfășurarea celui alt proces, inclusiv prin interogarea portalului instanțelor de judecată, la care publicul are acces nelimitat și poate fi realizată cu minime diligențe.

60. Acest aspect este de altfel confirmat chiar în litigiul în care s-a formulat sesizarea, căci recurentul care a susținut că nu îi poate fi imputată pasivitatea cât timp nu a fost parte în procesul până la a cărui soluționare definitivă s-a dispus suspendarea judecării a solicitat repunerea pe rol pe considerentul că, în respectiva cauză, a fost pronunțată o hotărâre judecătorească, în primă instanță.

61. Prin urmare, interpretarea prevederilor referitoare la repunerea pe rol a cauzei trebuie realizată prin raportare la dispozițiile legale privind suspendarea judecării cauzelor, care, în cazul supus discuției, este o suspendare facultativă clasică, între cele două instituții juridice existând un raport de simetrie în ceea ce privește regimul juridic aplicabil (Decizia nr. 9 din 11 martie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 1 iulie 2019, paragraful 54). Așadar, cât timp nu revine instanței de judecată obligația legală de a repune cauza pe rol din oficiu, reluarea judecării rămâne în sarcina părții interesate, respectiv a oricăreia dintre părțile litigiului în care s-a dispus suspendarea.

62. Or, în absența unei reale dificultăți a chestiunii de drept, prin întrebarea formulată se urmărește, practic, determinarea modalității de aplicare, în cauză, a dispozițiilor legale procedurale, cu scopul de a se identifica soluția care trebuie adoptată în concret, ceea ce conduce la concluzia că se tinde, în fapt, la soluționarea excepției perimării, iar nu la dezlegarea de principiu a unei chestiuni de drept care prezintă dificultate.

63. Însă, precum s-a arătat anterior, în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor judecătorești, de interpretare și aplicare a legii, ci se limitează la a-i facilita judecătorului eliminarea ambiguităților, impreciziunilor ori a

lacunelor textelor legale a căror lămurire se solicită, în scopul asigurării unor dezlegări juridictionale adecvate și unitare (Decizia nr. 77 din 15 noiembrie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 11 februarie 2022, paragraful 66).

64. Pe de altă parte, nu se poate reține ca fiind îndeplinită nici condiția noutății, din perspectiva faptului că în cadrul mecanismului de unificare reprezentat de Decizia nr. 2 din 31 ianuarie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii se regăsește abordată, chiar și cu caracter incident, modalitatea de interpretare a unora dintre prevederile legale în discuție și nu există indicii că ulterior pronunțării acesteia s-ar fi conturat curente jurisprudențiale diferite care să prefigureze riscul apariției unei practici neunitare.

65. De altfel, se constată și că jurisprudența neunitară, în cea mai mare parte anterioară publicării deciziei de recurs în interesul legii sus-menționate, a avut la bază fie aprecierea, în concret, de către instanțele de judecată a culpei procesuale a părții, fie analiza factuală a motivelor care au condus partea la ignorarea obligațiilor procesuale care îi reveneau în vederea asigurării finalizării judecării, cu consecința perimării actului de sesizare, și nu o eventuală interpretare diferită a conținutului normelor legale în discuție.

66. Pentru toate aceste considerente, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Bihor — Secția I civilă, în Dosarul nr. 2.694/271/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Interpretarea dispozițiilor art. 413 alin. (1) pct. 1, art. 415 pct. 3 și ale art. 416 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, în sensul de a se lămuri dacă în cazul suspendării facultative dispuse de instanță atunci când dezlegarea cauzei depinde în tot sau în parte de soluția dintr-o altă cauză, dar care nu privește aceleași și/sau toate părțile din cauza suspendată, după finalizarea cauzei până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea, judecata cauzei suspendate se reia din oficiu, iar nu la cererea părților, sau, atunci când nicio parte nu solicită repunerea pe rol în termen de 6 luni de la încetarea motivului de suspendare, poate fi constatată perimarea cererii de chemare în judecată sau a unei căi de atac, chiar și în contra părții din cauza suspendată care nu este parte în pricina până la a cărei soluționare s-a dispus suspendarea.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 23 octombrie 2023.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

